

Reforma Policije

oebs Najnovija događanja u Srbiji i Crnoj Gori

Broj 1 * April 2003.

Odeljenje za sprovođenje
zakona

Sadržaj

8

Borba protiv organizovanog kriminala

7

Reč urednika
Intervju sa šefom Misije OEBS-a u SCG

6

Ukratko: Vesti i najave

5

Početak nove ere policijske obuke u Crnoj Gori
(tekst na engleskom)

Najave na engleskom

4

Izgradnja efikasnog sistema skupštinskih odbora u Narodnoj skupštini Republike Srbije (tekst na engleskom)

Vesti na engleskom

3

Fokus-Strategija za borbu protiv krijumčarenja (antitrafiking) u SCG
(tekst na engleskom)

2

Reč urednika
Intervju sa šefom Misije OEBS-a u SCG
(tekstovi na engleskom)

1

Borba protiv organizovanog kriminala
(tekst na engleskom)

U sledećem broju: Akcenat na radu policije u lokalnoj zajednici i programu odgovornosti u policiji

Borba protiv organizovanog kriminala-prioritet br. 1

Tokom proteklih nekoliko nedelja od ubistva premijera Đindića, borba protiv organizovanog kriminala je postala prioritet u odnosu na sve druge aspekte reforme policije u Srbiji i Crnoj Gori.

Organizovani kriminal nije problem samo Srbije, naprotiv, njegov obim i posledice se tiču regionala i šire međunarodne zajednice. Priroda ove vrste kriminalnih dela je takva da stalno menjaju svoje oblike zbog čega je teško direktno boriti se protiv njih. Zbog toga svaka vlada i svako društvo imaju ovognost da se bore protiv organizovanog kriminala. Na žalost, zemlje u tranziciji ka demokratiji i otvorenoj tržišnoj privredi su najpodložnije organizovanom kriminalu. Ove zemlje često nemaju pravne instrumente, policijske kapacitete, a često ni političku volju da se suprostave organizovanom kriminalu. Rezultat ovoga je da kriminalci upleteni u organizovani kriminal često smatraju zemlje u tranziciji plodnim tlom za svoje aktivnosti. Suprostavljanje organizovanom kriminalu zato treba da bude glavni prioritet u svim zemljama u tranziciji.

Da bi se efikasno borili protiv organizovanog kriminala, moraju biti zadovoljeni neki veoma važni činioci. Sama policija mora biti voljna da se bori protiv korupcije u svojim redovima. Takođe, mora postojati i zakonodavna podrška borbi protiv kriminalaca, jer to su su dobro opremljeni profesionalci koji poznaju sve rupe u postojećem zakonodavstvu. Usredostenost na krivična dela iz kojih organizovane kriminalne grupe izvlače profit može značiti da vođe ovih grupa prođu nekažnjeno. Zbog toga se mnoge policije u svetu orijentisu na ključne pojedince, a ne na njihova dela - kriminal, sa ciljem da preseku organizaciju i finansiranje organizovanih kriminalnih grupa.

Konačno, i na međunarodnoj zajednici leži odgovornost da pomogne Vladi Srbije u borbi protiv organizovanog kriminala. Na srpskoj vlasti je da donese teške odluke o strukturalnim i institucionalnim promenama koje su neophodne da bi se ostvario ovaj cilj. Bitan pomak je učinjen 3. aprila kada je Misija OEBS-a u SCG bila domaćin ko-ordinacionog sastanka predstavnika međunarodne zajednice i Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva pravde. Ovaj sastanak je omogućio OEBS-u i spomenutim ministarstvima da utvrde okvire strategije za borbu protiv organizovanog kriminala, i potvrdio ulogu OEBS-a kao koordinatora međunarodne podrške programima reforme policije i pravosuđa. OEBS shvata ovu ulogu ozbiljno i trudiće se da na osnovu uspeha ovog događaja nastavi da gradi sledećim nedeljama i mesecima.

Izdaje Misija OEBS-a u Srbiji i Crnoj Gori, Odeljenje za sprovođenje zakona

Glavni i odgovorni urednik: Dr Mark Downes,

Uredništvo: Sonja Stojanović, Adam Samuels, Jahyun Han, Oblikovanje: QUARTET Advertising, Vladimir Perić, Priprema i štampa: yuTOPag Novi Sad
Misija OEBS-a u Srbiji i Crnoj Gori, Čakorska 1, 11 000 Beograd, +(381) 011 3672 425, fax: +(381) 011 3672 429

Holandija je, kao predsedavajući OEBS-a, najavila borbu protiv trgovine ljudima kao osnovni prioritet za ovu godinu. Zajednica Srbije i Crne Gore se često pominje kao jedna od osnovnih transverzala za šverc ljudi ka zapadnoj Evropi. Na koji način će se Misija OEBS-a u SCG priključiti borbi protiv trgovine i šverca ljudima?

Predsedništvo OEBS-a je borbi protiv trgovine ljudima dalo osnovni prioritet u 2003 godini. Misija u Srbiji i Crnoj Gori ovom problemu pristupa ozbiljno i nastaviće sa radom na projektima koji se, između ostalog, odnose na donošenje zakona o zaštiti svedoka, rad pogranične policije, anti-korupcijske inicijative, trgovinu lakin oružjem i svim onim projektima koji imaju za cilj iskorenjivanje uslova za trgovinu ljudima.

U prošlosti je postojala tendencija da se na problematiku trgovine ljudima gleda prilično usko. Ukoliko želimo da ostvarimo efikasnu borbu na svim frontovima, moramo iskoreniti sve uslove za nastajanje problema. U tom cilju, OEBS je sačinio jednu radnu grupu u čiji sastav ulaze eksperti iz svih naših odeljenja: eksperti na polju ekonomije, prava, ljudskih prava, ravnopravnosti polova i rada policije. Na taj način možemo da sačinimo jedan sveobuhvatni, inter-disciplinarni plan akcije i efikasno krenemo u borbu protiv trgovine ljudima. U našim budućim razgovorima sa domaćim i stranim organizacijama zagovaraćemo sveobuhvatni pristup ovoj problematici i isticati ulogu koordinatora koju ima OEBS.

Kako vidite ulogu međunarodne zajednice u podršci koja se pruža Srbiji i Crnoj Gori po pitanju saradnje sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju?

Vrlo je važno javnosti pružiti dobro objašnjenje o tome zašto je saradnja sa Ujedinjenim Nacijama i Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju bitna. Mi, kao i međunarodna zajednica, možemo da odigramo važnu ulogu upravo u tome da javnosti ukažemo na to da se put ka evropskoj integraciji mora ostvariti kroz saradnju sa Tribunalom u Hagu. Isto tako je važno istaći da je Tribunal stvoren od strane Ujedinjenih Nacija, po rezoluciji Saveta bezbednosti 827, te da stoga predstavlja globalno nastojanje za pravdom.

Što se tiče suđenja za ratne zločine, u predstojećem periodu OEBS će svesrdno pomagati proces uspostavljanja domaćih sudova za ratne zločine. Ovo je pitanje od izuzetne važnosti jer će usklađeni i profesionalni napor domaćih snaga u tom pogledu celom svetu poslati poruku da javnost i vlada u zemlji ozbiljno odgovaraju na međunarodno priznate obaveze.

Interpol

Devetnaestog februara u Beogradu izvršena je zvanična predaja specijalizovane računarske opreme Nacionalnom centralnom birou Interpola. Dostava ove opreme, koju je finansirala Ambasada Kraljevine Holandije, unaprediće efikasnost Kancelarije Interpola u Srbiji i Crnoj Gori i olakšati međunarodnu saradnju u borbi protiv međunarodnog kriminala i terorizma. Šef Misije OEBS-a u Srbiji i Crnoj Gori, ambasador Kraljevine Holandije, Barrend van der Heijden i šef Kancelarije Interpola, Miloš Oparnica, prisustvovali su ceremoniji primopredaje opreme.

Odgovornost u policiji i nadzor rada policije od strane parlamenta

Misija OEBS-a u SCG i Narodna skupština Republike Srbije su 18. aprila potpisali Sporazum o razumevanju. Svrha ovog Sporazuma je da formalno definiše odredbe podrške Odboru za odbranu i bezbednost o pokrivanju troškova domaćeg eksperta čija bi uloga bila da stručnim savetima pomogne članovima odbora u pripremi za analizu vladinih predloga i izveštaja. Troškove ovog projekta pokriće Centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve DCAF (Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces). Šef Misije OEBS-a, Mauricio Masari, potpisujući Sporazum o razumevanju, naglasio je važnost dosadašnjeg rada Odbora za odbranu i bezbednost, kao i značaj pomoći koju domaći stručnjak može pružiti Odboru prilikom detaljne analize (predloga) zakona i budžeta. On je istakao da će se na taj način unaprediti nadzor aktivnosti MUP-a i BIA-e koju ovaj odbor treba da sprovodi .

Organizovani kriminal

Trećeg aprila 2003. Misija OEBS-a je organizovala koordinacioni sastanak u cilju razmatranja strategija za borbu protiv organizovanog kriminala. Na ovom sastanku organizovanom u ko-ordinaciji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i Ministarstvom pravde okupili su se predstavnici međunarodne donatorske zajednice. Očekujemo da će ovo biti samo prvi u nizu sastanaka osmišljenih radi ko-ordiniranja pomoći Vladi Srbije u borbi protiv organizovanog kriminala.

Najave

Pogranična policija

Dvanestog maja 2003. petonedeljna kompjuterska obuka za sto policijaca jedinice pogranične policije će započeti na Univerzitetu u Beogradu uz finansijsku podršku Misije OEBS-a u SCG. Krajem maja policijaci iz sedam stanica pogranične policije Srbije i Crne Gore će proći specijalizovani trening o ilegalnim migracijama. Teme koje će biti obrađene na ovom treningu, finansiranom od strane Međunarodne organizacije za migracije (International Organization For Migration-IOM) i Ambasade Italije u SCG, su: tehničke ispitivanja osumnjičenog i tehničke otkrivanja falsifikovanih dokumenata.

Reč Urednika

Dobrodošli u prvo izdanje biltena "Reforma policije" koji izdaje Odeljenje za sprovođenje zakona, Misije OEBS-a u Srbiji i Crnoj Gori. Svrha ovog biltena je da pruži informacije o aktivnostima našeg Odeljenja i da široj publici prikaže kakav je napredak do sada postignut na polju reforme policije, treninga i obuke u Srbiji i Crnoj Gori.

OEBS je uključen u sve procese reforme policije, kao koordinator međunarodne podrške i kao savetodavno telo Ministarstvu unutrašnjih poslova u obe republike po pitanju strategije i pravca u kome reforma policije treba da se kreće. Naše Odeljenje pruža podršku Ministarstvima time što sprovodi programe koji se odnose na obuku, pograničnu policiju, borbu protiv organizovanog kriminala, odgovornost u policiji i rad policije u lokalnoj zajednici.

Tekstovi u ovom izdanju biltena odnose se na organizovani kriminal u Srbiji i početak OEBS-ove obuke policije u Danilovgradu, u Crnoj Gori. Isto tako ćemo se osvrnuti i na specijalizovanu računarsku opremu koja je stigla u kancelariju Nacionalnog centralnog biroa Interpola i na izradu strategije OEBS-a za borbu protiv trgovine ljudima. Prvi broj sadrži i intervju sa Ambasadorom Misije OEBS-a u Srbiji i Crnoj Gori, gospodinom Mauriciom Masarijem, u kome on navodi prioritete u radu Misije u domenu sprovođenja zakona.

Reforma policije igra centralnu, ponekad nedovoljno priznatu, ulogu u procesu stabilizacije zemlje. Za razvoj jednog istinski demokratskog društva od izuzetne važnosti su uvođenje demokratskih principa u rad policije, suzbijanje organizovanog kriminala i ponovna izgradnja odnosa između javnosti i policije. Nadamo se da će bilten "Reforma policije" poslužiti za obaveštavanje javnosti kako u, tako i van Srbije i Crne Gore, o koracima koji se preduzimaju na polju reforme policije. Takođe, očekujemo da će naš bilten doprineti promociji koncepta policijske reforme koji će moći da se sprovodi kako ovde u Srbiji i Crnoj Gori, tako i u čitavom regionu.

Tor Tanke Holm,
šef Odeljenja za sprovođenje zakona
Misija OEBS-a u Srbiji i Crnoj Gori

Intervju sa šefom Misije OEBS-a u SCG

Ambasador Mauricio Masari govori o reformi policije, borbi protiv krijumčarenja (antitrafikingu) i Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju

Borba protiv organizovanog kriminala je postala prioritet posle 12. marta. Kako je Misija OEBS-a reagovala na novonastalu situaciju? Borba protiv organizovanog kriminala je oduvek bila prioritet Misije OEBS-a u SCG i, uz blisku saradnju sa našim partnerima iz Vlade, postigli smo mnogo toga u ovoj oblasti do sada. No, nakon tragičnog događaja od 12. marta okruženje se promenilo za sve i shodno tome i naš odgovor na taj događaj je morao da se prilagodi promenama u okruženju. Od tada smo usmerili pažnju na utvrđivanje strategije za pružanje podrške srpskim vlastima u borbi protiv organizovanog kriminala. U toku su mnogobrojni projekti koji za cilj imaju izradu specijalističke obuke za borbu protiv terorizma, otmica i ucena, kao i obuke za vršenje uviđaje na mestu izvršenja krivičnog dela i forenzičke tehnike. Pored toga, Misija pomaže Ministarstvu unutrašnjih poslova Srbije u izradi projekata vezanih za razvijanje antikorupcijske inicijative i odgovornosti u policiji. Misija će nastaviti da pomaže usklađivanje i sprovođenje novih zakona za borbu protiv organizovanog kriminala, kao i da pruža podršku Upravi za borbu protiv organizovanog kriminala MUP-a.

Kako OEBS pomaže proces reforme policije u Srbiji i Crnoj Gori?

Odeljenje za sprovođenje zakona Misije OEBS-a blisko radi sa radnim grupama Ministarstva unutrašnjih poslova na šest prioritetnih oblasti reforme policije koje su identifikovali i MUP i u brojni strani eksperti: obrazovanje policije i obuka, program odgovornosti i unutrašnje kontrole u policiji, rad policije u lokalnoj zajednici, borba protiv organizovanog kriminala, kriminalistička tehnika (forenzika), pogranična policija.

Podrška procesu reformi ide od obezbeđivanja saveta eksperata prilikom identifikovanja oblasti u kojima su reforme neophodne i nastavlja se izradom održivog plana primene. Onda OEBS koordinira podršku međunarodne zajednice tako što moderira ostvarivanje zacrtanih ciljeva reforme.

Što se tiče Crne Gore, republičko Ministarstvo unutrašnjih poslova još uvek radi na identifikovanju prioritetnih oblasti za reformu policije u toj republici. No, naša saradnja sa crnogorskim vlastima je značajno odmakla od izrade i usvajanja Strategije za postizanje odgovornosti u policiji ranije ove godine, preko pokretanja OEBS-ove policijske obuke u Danilovgradu. Ova dva projekta ukazuju na našu posvećenost pružanju podrške Ministarstvu unutrašnjih poslova Crne Gore u naporima unapredivanja policijske službe. Kao što znate, mi imamo stalnog policijskog savetnika u Crnoj Gori čiji je zadatak da blisko sarađuje sa crnogorskim MUP-om u određivanju njihovih prioriteta za reforme.